

SIBA-seminaret

-proaktive indikatorer for psykososialt og organisatorisk arbeidsmiljø

9. juni 2021

Marita Nordskog

IA avtalen

Innsatsområder

- Forebyggende arbeidsmiljøarbeid
- Innsats mot lange og/eller hyppig gjentakende sykefravær

Mål

- Sykefraværsprosenten skal reduseres med 10 prosent sammenlignet med årsgjennomsnittet for 2018
- Frafallet fra arbeidslivet skal reduseres

IA-programmets innhold

- 3 innsatsområder som til sammen vil gi et forbedret arbeidsmiljø
- derigjennom færre skader og helseplager
- dermed lavere sykefravær og frafall i næringen

Arbeidsmiljø

Handler om hvordan vi planlegger, organiserer og utfører arbeidet

- Arbeidsplassen er hovedarenaen for sykefraværsoppfølging – ikke legekantoret!
- Snu fokus fra å «reparere» til å forebygge – tidlig inn!
- 49 % av sykefravær i bygg og 47 % av sykefraværet i anlegg, skyldes årsaker på arbeidsplassen. Fokuset må være på hvordan dette kan forebygges.

Ofte er de psykososiale arbeidsbetingelsene en konsekvens av hvordan arbeidet er organisert, ledet og tilrettelagt.

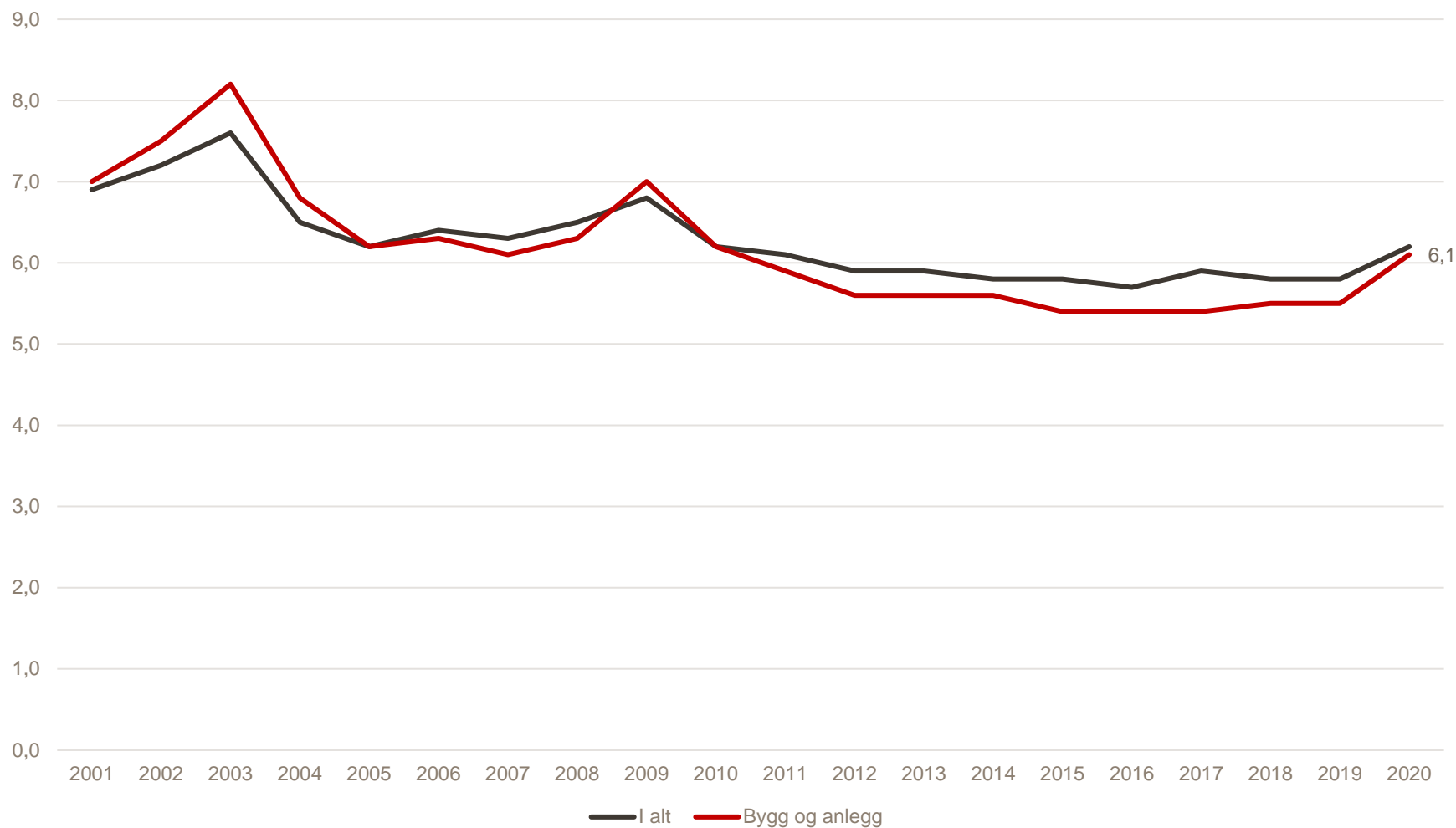

Sykefraværet i bygg og anlegg

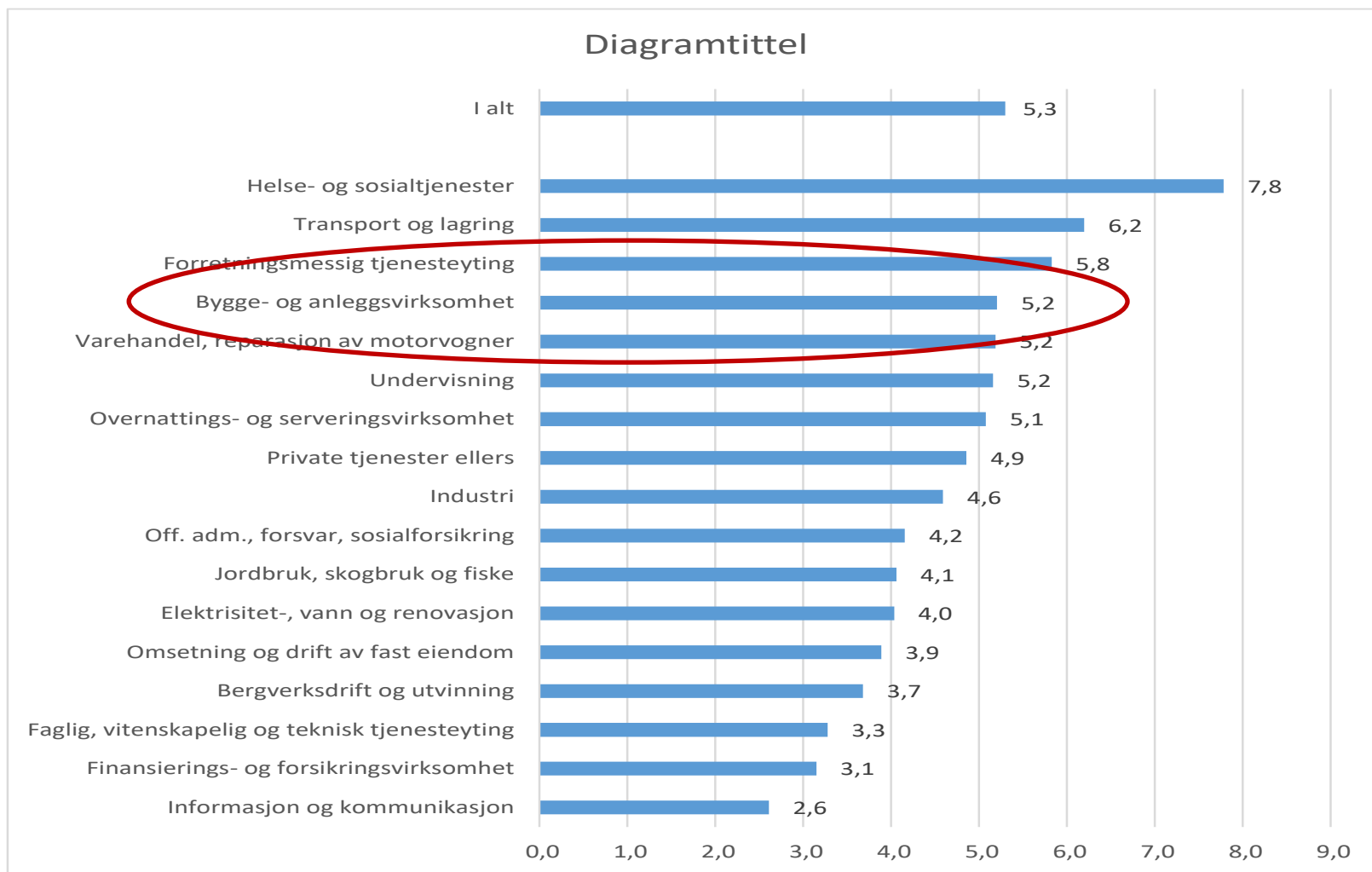
Legemeldt sykefravær - 2020

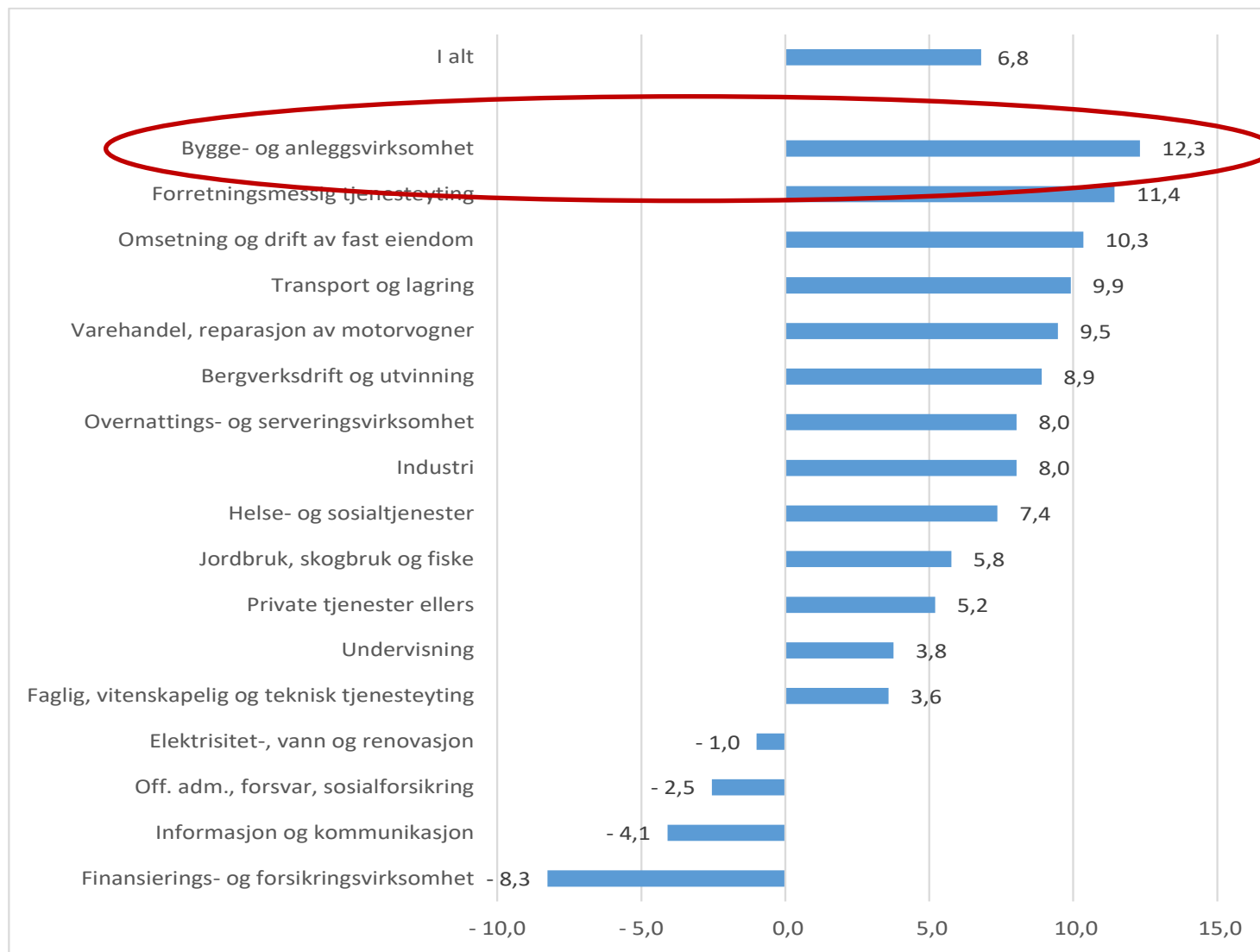
Sykefraværet i bygg og anlegg over tid

Legemeldt sykefravær fordelt på næring

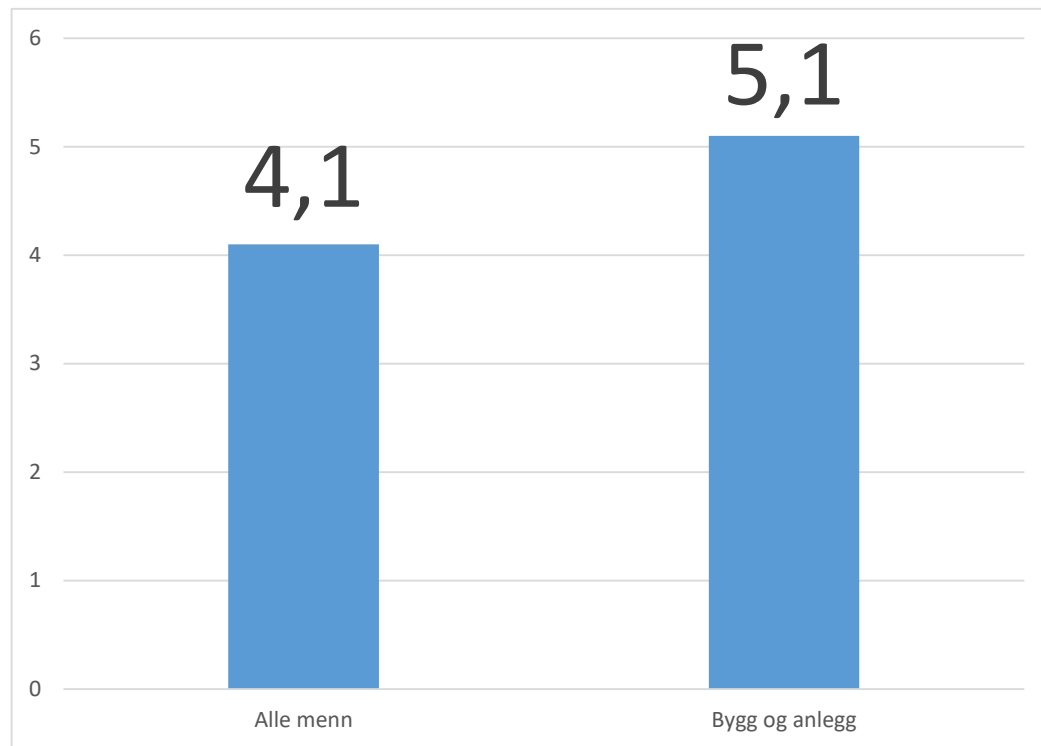
Endring i legemeldt sykefravær fra 2019 til 2020

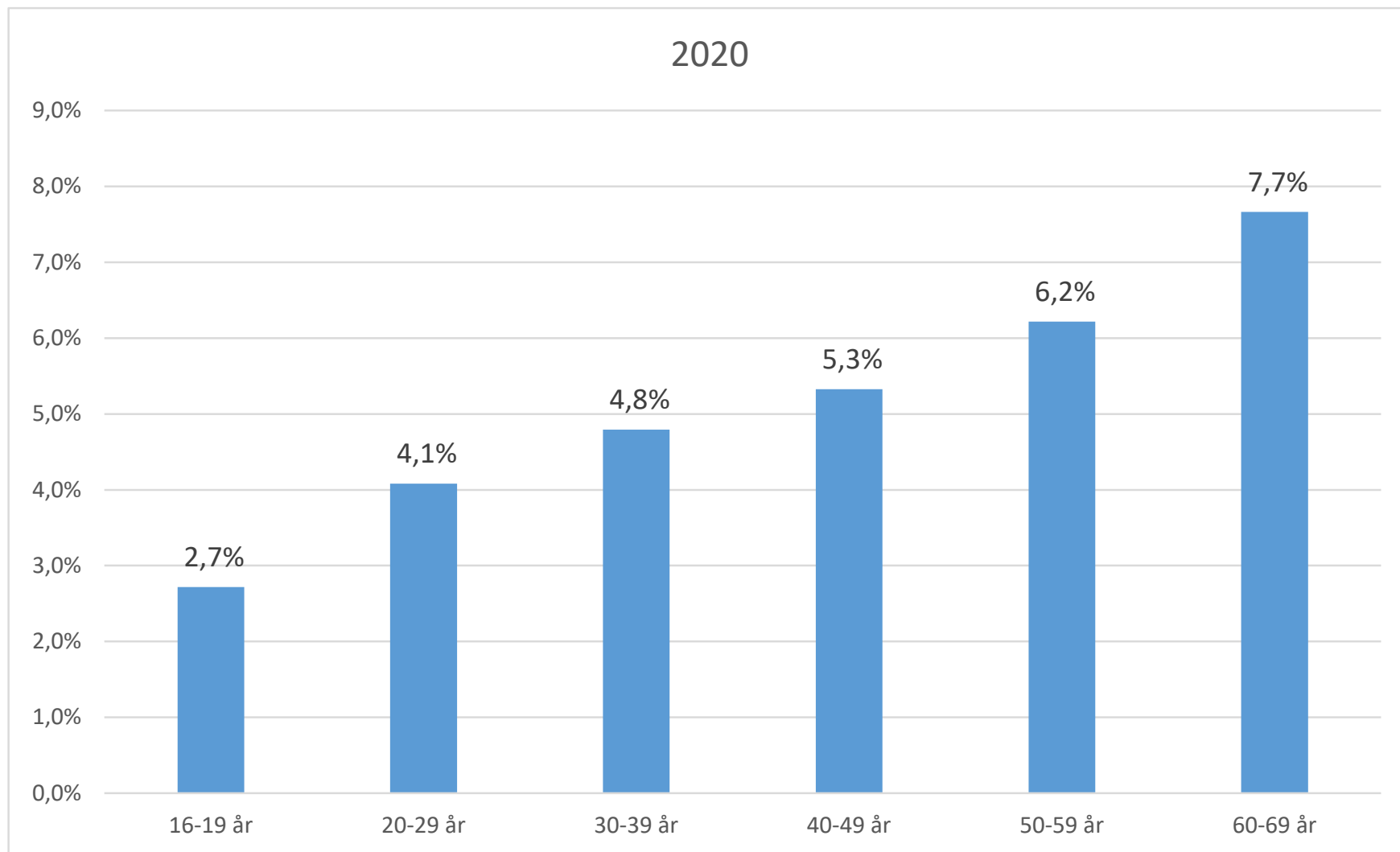
**2, 7 millioner
dagsverk
eller
11 700 årsverk
tapt i 2020**

**Koster bedriftene
2 milliarder**

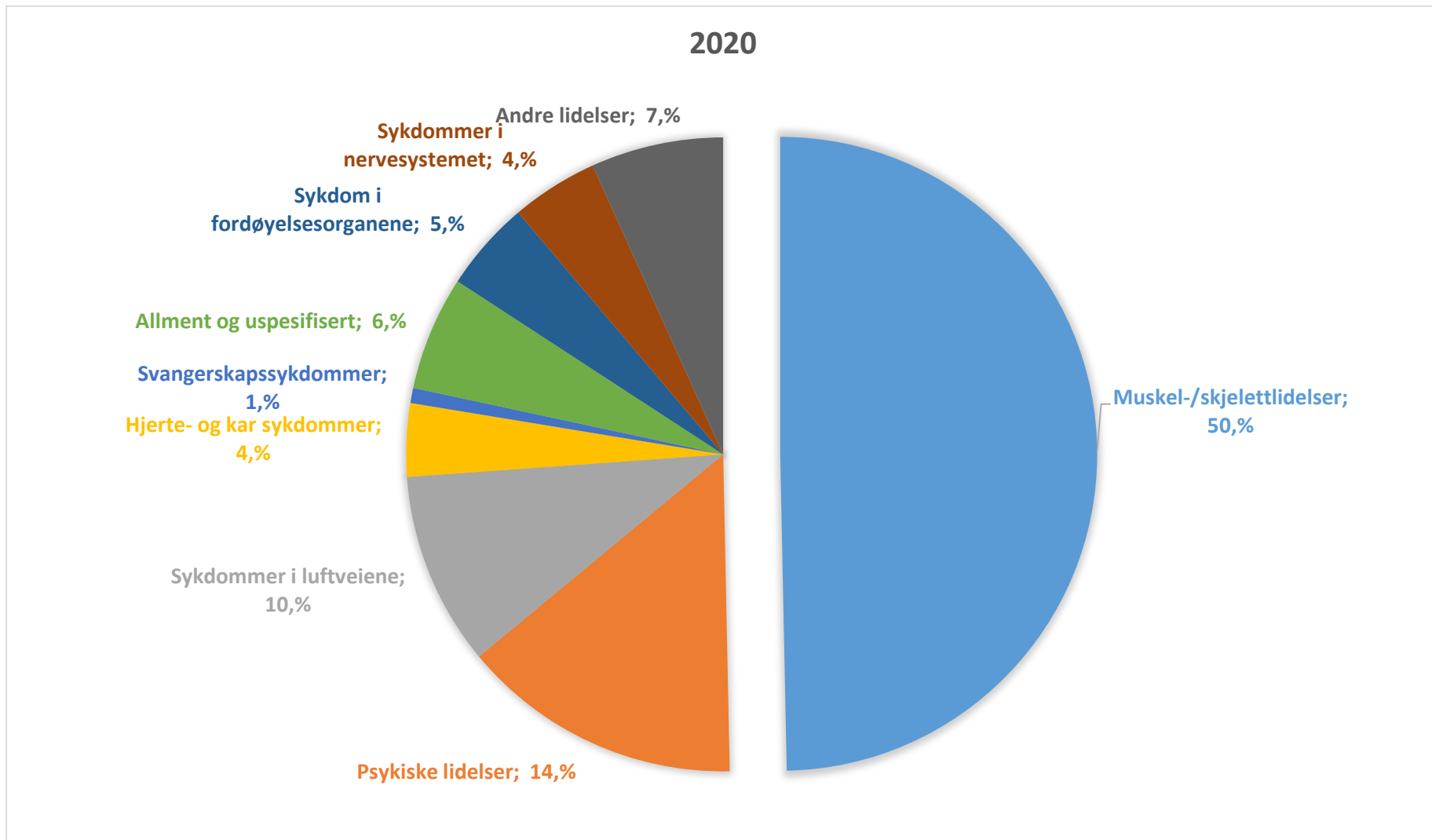
Sykefraværet blant menn i bygg og anlegg

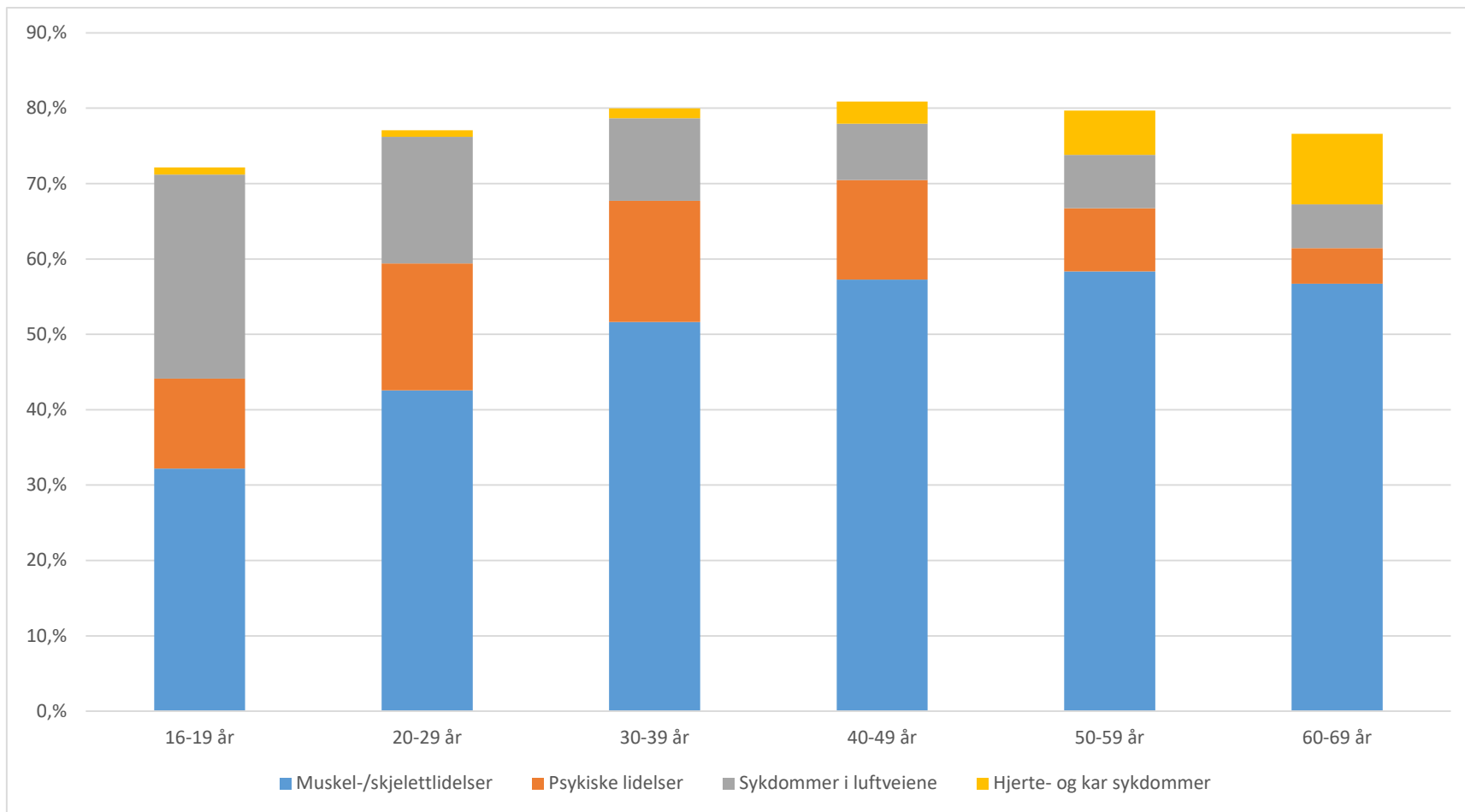
Stiger med alderen

Hvordan ser diagnosefordelingen ut?

Diagnose og alder

**49 prosent av
fraværet kan
skyldes jobben**

Forebygging i tall

- 75 % av tapte dagsverk i nakke, skulder eller armer
- 56 % av tapte dagsverk i ryggsmarter og vondt i bein

Av 1.2 millioner tapte dagsverk i muskel og skjelett kan **800 000** forebygges

Pandemien – direkte effekt

- ✓ Sykdommer i luftveiene utgjør nesten **1 av 4** sykefraværstilfeller
- ✓ Korte fravær med gjennomsnitt på **8 dager**
- ✓ **100 000** tapte dagsverk knyttet direkte til Covid-diagnosene
- ✓ Står for **40 prosent** av økningen i det legemeldte sykefraværet – altså en betydelig del

Mulige indirekte effekter

- ✓ Muskel og skjelett-lidelsene øker fra 1,2 millioner til 1,3 millioner tapte dagsverk – en økning på 110 000
- ✓ Utgjør omtrent 1/3 av økningen i sykefraværet
- ✓ Andre diagnoser som øker er:
 - ✓ Psykiske lidelser med 12 prosent fra 2019
 - ✓ Allment og uspesifisert med 28 prosent fra 2019
- ✓ Varigheten øker – de lange tilfellene blir lengere
- ✓ Mindre gradering – vanskelig med tilrettelegging

Oppsummering

- Korona påvirker sykefraværet kraftig på kort sikt.
- Nye utbrudd og karantene fører til vekst i det korte fraværet
- Pågående sykefravær blir lenger
- Permitteringer og høy ledighet fører ofte til mer langvarig sykefravær
- Tettere oppfølging virker – både fra NAV og arbeidsgiver
- Tilknytning til arbeidslivet viktig (eks gjennom gradering)
- Den viktigste jobben: Forhindre sykefravær, korte ned på sykefraværslengden og redusere utstøting fra arbeidslivet

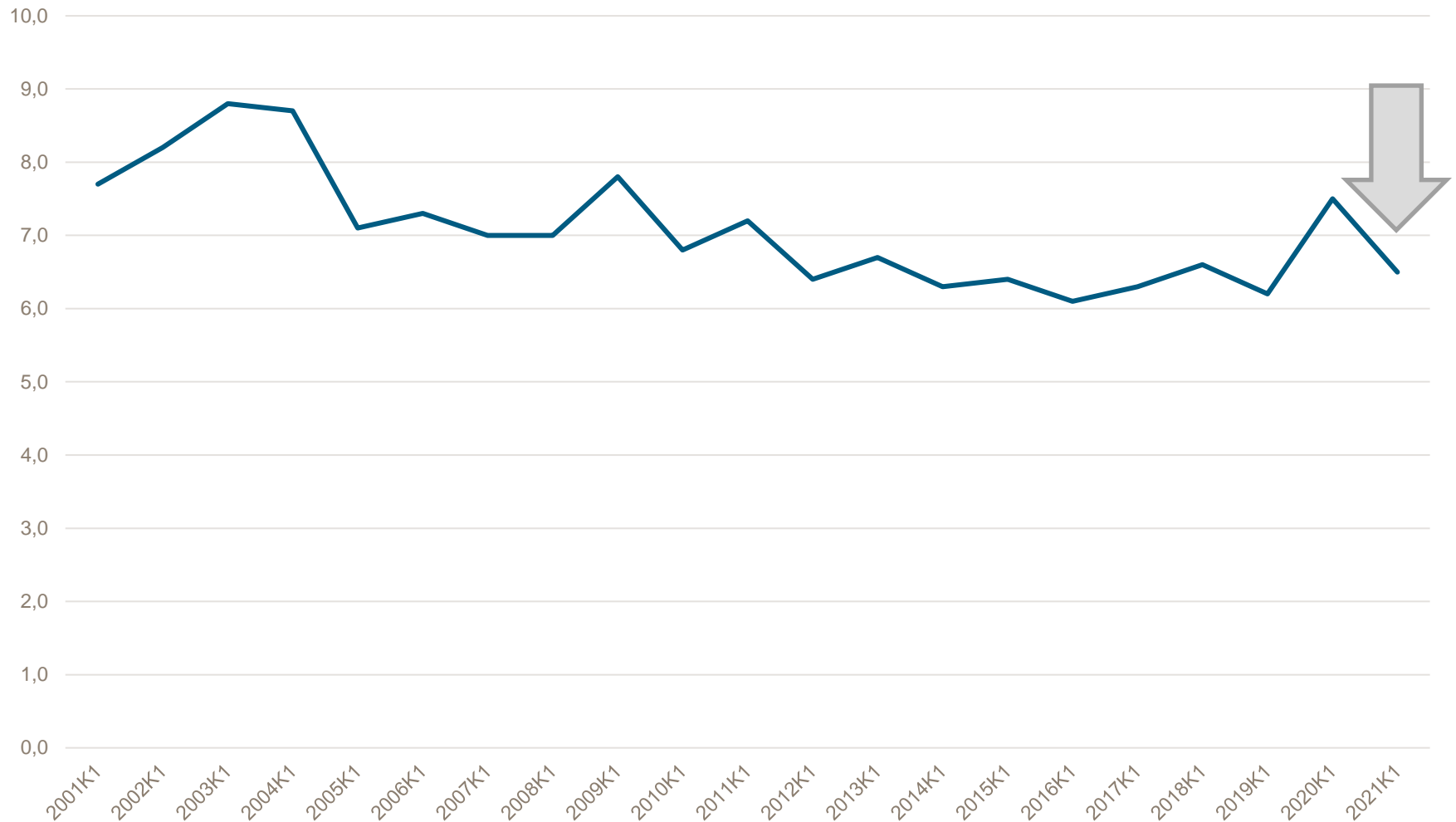

Sykefraværet i bygg og anlegg

Legemeldt sykefravær – 1. kvartal 2021

Sykefraværet i bygg og anlegg – kun 1. kvartal fra 2001 til 2021

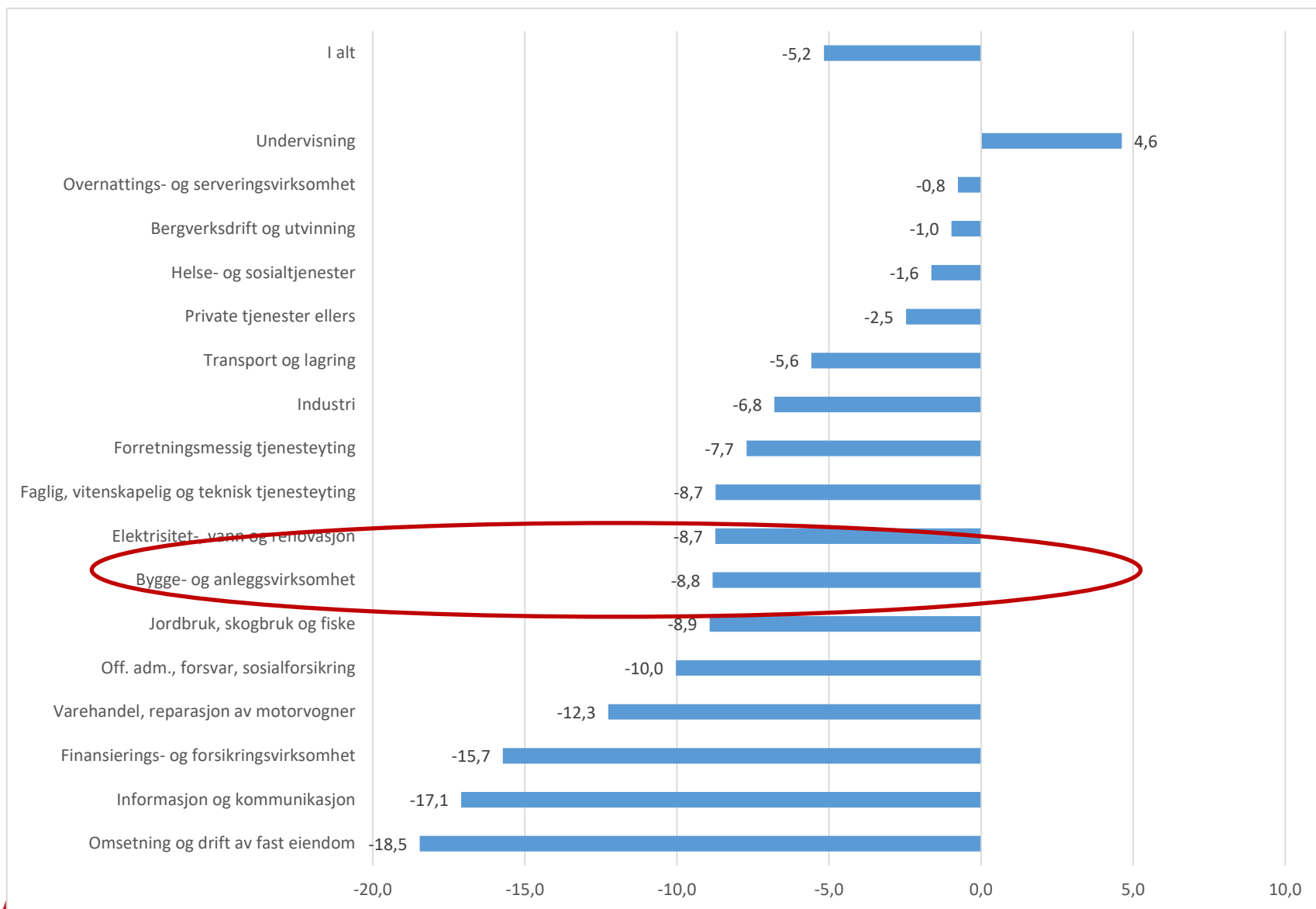

Legemeldt sykefravær fordelt på næring

1. kvartal 2021

Endring i legemeldt sykefravær fra 1. kvartal 2020 til 1. kvarta 2021

**686 000 sykedager i
1. kvartal 2021**

**70 000 færre
sykedager enn
samme periode i
fjor**

